

Взаємозв'язок навчання і виховання у формуванні духовності студентської молоді

І.П.КОРШУНОВА, А.С.МІНОСЯН, канд. іст. наук
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Студентство є найбільш інтелектуальною, творчо розвинутою та прогресивною частиною молоді; важливішим фактором політичного, духовного та економічного перетворення українського суспільства.

Але через відсутність усталених моральних принципів та цінностей, юнаку або дівчині важко самостійно формувати свої довготривалі життєві плани. Стає зрозумілим, чому в період духовного становлення у світі складних відносин молодь так потребує направляючу руку та вірні орієнтири.

У системі виховної роботи навчального закладу формування моральної свідомості та високих особистих якостей майбутнього спеціаліста займають провідне місце. Виконання такого завдання спрямоване на забезпечення умов життєздатності особистості в суспільстві. Але в той же час сучасний моральний релятивізм, розбещеність отримали досить широку розповсюдженість. Тому професорсько-викладацький склад та кураторський корпус університету повинні виробити єдині норми, принципи, ідеали, які будуть використовуватися як моральні критерії в оцінці діяльності студентів. Немає сенсу вигадувати свій власний університетський «велосипед». Достатньо лише згадати про «моральні кодекси», що сформувалися в межах впливових світових релігій: 10 заповідей Моїсея, нагорна проповідь Ісуса Христа, етична система Конфуція, вимоги до мусульман пророка Мухамеда тощо. Провідними моральними орієнтирами повинні стати і кодекси честі студентів і викладачів, які стверджені в багатьох вузах сучасної України.

Формування моральних якостей, інтелігентності студента повинне бути невід'ємним від процесу естетичного виховання. На жаль, деякі молоді (та й дорослі) люди вважають для себе зайвим займатися естетичним самовихованням. Технократичне мислення в нашій країні викликало чимало проєктів, реалізація яких мала негативні наслідки, а крилата теза Ф.М.Достоевського «Краса врятує світ» до багатьох людей не доходить в принципі.

Мета естетичного виховання міститься саме в тому, щоб розвивати у студентів естетичне, тобто емоційно насичене й духовне піднесення відношення до світу, породжувати потребу і здатність до естетично орієнтованої діяльності. Краса має безперечні переваги над потворніс-

тю практично у всіх сегментах світового ринку, і на це є свої життєві докази.

Вищий навчальний заклад зобов'язаний стати культурним центром, в якому студентська молодь буде мати можливість зіткнутися з високою культурою, яка заснована на глибоких фундаментальних соціокультурних традиціях. Студенти повинні мати можливість для розкриття свого художнього творчого потенціалу шляхом участі в різноманітних студіях та гуртках. Як приклад – це можуть бути: танцювальна та театральна студії, клуб веселих та кмітливих, студентський хор, аматорська радіостудія тощо.

Гуманістичні завдання, які спрямовані на формування гармонійної особистості, закладені у всіх формах (навчальних та позанавчальних) загальної виховної роботи. Сьогодні процес виховання повинен трактуватися не тільки як передача досвіду від старшого покоління до молодшого, але й як взаємодія та співробітництво викладачів і студентів у всіх сферах їх сумісної навчальної та позанавчальної діяльності.

Необхідно пам'ятати, що навчання та виховання взаємно стимулюють один одного; вони пов'язані позитивним зворотнім зв'язком: поліпшення навчання сприяє кращому вихованню і навпаки, удосконалення виховання приводить до підвищення ефективності навчання. Добре вихована людина, відповідальна та дисциплінована, організована та обов'язкова, з розвинутим кругозором та вишуканим художньо-естетичним смаком досягне більш значних успіхів у навчанні в порівнянні з менш культурною людиною.

